

הַלְבוֹת מַעֲשֵׂה הַקֶּרְבָּנוֹת פָּרָק ב

א. הֵיִינן וְהַסֵּלֶת שְׁמִבִּיאִין עִם הַקֶּרְבֵּן הֵן הַנִּקְרָאִין נִסְכִּים, וְהַסֵּלֶת לְבִדָּה נִקְרָאת מִנַּחַת נִסְכִּים. וּמִנַּחַת נִסְכִּים אֵינָה טְעוּנָה לֹא תְנוּפָה, וְלֹא הַגָּשָׁה, וְלֹא לְבוּנָה אֲבָל טְעוּנָה מֶלֶח; וְכָלֶּה נִשְׁרַפֶּת עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. וְהֵיִינן יִתְנַסֵּף עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְאֵין נוֹתֵנִין אוֹתוֹ עַל הָאֵשׁ; אֲלֹא מִגְבִּיָּה יָדוֹ, וְיוֹצֵק עַל הַיִּסּוֹד, וְהוּא יוֹרֵד לַשְּׁתִּיָּן.

ב. אֵין טְעוּן נִסְכִּים אֲלֹא עוֹלֹת בַּהֶמָּה וְהַשְּׁלָמִים בְּלֶכֶד, בֵּין הָיוּ קֶרְבֵּן צָבוּר אוֹ קֶרְבֵּן יָחִיד; אֵף כָּבֵשׁ יוֹלֶדֶת וְאִילוֹ שְׁלֹכוֹהֶן גָּדוֹל הוּאִיל וְהֵן עוֹלוֹת, טְעוּנִים נִסְכִּים. אֲבָל הָעוֹף וְהַאֲשָׁמוֹת וְהַחֲטָאוֹת, אֵין מִבִּיאִין עִמָּהֶם נִסְכִּים חוּץ מִחֲטָאת מִצְרַע וְאֲשָׁמוֹ, שֶׁנִּתְפָּרְשׁוּ נִסְכֵּיהֶם בַּתּוֹרָה.

ג. וּמִנִּין שְׂאִין מִבִּיאִין נִסְכִּים עִם הַחֲטָאת וְהָאֵשׁ שֶׁנֶּאֱמַר "לְפָלֹא-נֶדֶר אוֹ נִדְבָה" (ראה במדבר טו, ג), דְּכָר הָבֵא בְּנֶדֶר וּנְדָבָה: יֵצְאוּ חֲטָאת וְאֵשׁ וּבִכּוֹר וּמַעֲשֹׂר וּפֶסַח הוּאִיל וְאֵינֶן בָּאִין בְּנֶדֶר וּנְדָבָה, אֵינֶן טְעוּנִין נִסְכִּים. וּמִנִּין לְהַבִּיא שְׁלָמִי חֲגִיגָה וְעוֹלֹת רֹאִיָּה לְנִסְכִּים, שֶׁנֶּאֱמַר "אוֹ בַּמַּעֲדִיכֶם" (שם).

ד. כָּמָה הוּא שְׁעוֹר הַנִּסְכִּים: נִסְכֵּי כָּבֵשׁ אוֹ כָּבֶשֶׂה עֲשָׂרוֹן סֵלֶת בָּלוּל בְּרִבְעִיעִית הֵהִין שֶׁמֶן, וַיִּין לְנֶסֶף רִבְעִיעִית הֵהִין. וְכֵן נִסְכֵּי הָעֵז בֵּין קָטָן בֵּין גָּדוֹל, בֵּין זָכָר בֵּין נִקְבָּה; אוֹ נִסְכֵּי רֶחֶל, אֵף עַל פִּי שְׁהִיא גְדוֹלָה.

ה. אֲבָל נִסְכֵּי אֵיל הֵן שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים סֵלֶת בָּלוּל בְּשְׁלִישִׁית הֵהִין שֶׁמֶן, וַיִּין לְנֶסֶף שְׁלִישִׁית הֵהִין; וְנִסְכֵּי הַפָּר אוֹ הָעֶגְל, בֵּין זָכָרִים בֵּין נְקִבוֹת שְׁלוֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים סֵלֶת בָּלוּל בַּחֲצִי הֵהִין שֶׁמֶן, וַיִּין לְנֶסֶף חֲצִי הֵהִין. אֵלוֹ הֵן הַנִּסְכִּים בֵּין לְעוֹלָה בֵּין לְשְׁלָמִים, כְּשֶׁעוֹר הַזֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד: שֶׁנֶּאֱמַר "כַּמִּסְפָּר, אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָכָה תַעֲשׂוּ לְאֶחָד, כַּמִּסְפָּר" (במדבר טו, יב).

ו. אֵין מוֹסִיפִין עַל הַשְּׁעוֹרִין הָאֵלוֹ, וְאֵין גּוֹרְעִין מֵהֶן; וְאִם הוֹסִיף אוֹ גָרַע כָּל שֶׁהוּא, פָּסֹל: חוּץ מִכָּבֵשׁ הָעוֹלָה שֶׁמֶקְרִיבִין בְּיוֹם הַנִּפְתָּה הָעֹמֶר, שֶׁהַנִּסְכִּים שְׁלוֹ שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים בָּלוּל בְּשְׁלִישִׁית הֵהִין שֶׁמֶן אֵף עַל פִּי שֶׁנִּכְפְּלָה סֵלְתוֹ, לֹא נִכְפָּל יֵינוּ אֲלֹא יֵין לְנֶסֶף רִבְעִיעִית הֵהִין.

ז. הַמִּצְרַע מִבִּיא עִם שְׁלוֹשָׁה כָּבָשִׁים שְׁלוֹ, שֶׁהֵן חֲטָאת וְאֵשׁ וְעוֹלָה שְׁלוֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים; וּמִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוּ שֶׁהֵן בָּאִין בְּגִלְל הַזִּבְחִים שְׁלוֹ עֲשָׂרוֹן עִם כָּל כָּבֵשׁ בָּלוּל בְּרִבְעִיעִית הֵהִין שֶׁמֶן, וּרִבְעִיעִית יֵין עִם כָּל עֲשָׂרוֹן מִשְׁלֶשֶׁתָן כֶּשֶׂאֵר נִסְכֵּי הַכָּבָשִׁים. וְהַמִּקְרִיב אֶת הַפִּלָּגֶס מִבִּיא עִמּוֹ נִסְכֵּי אֵיל, וְלֹא עֹלָה לוֹ זִבְחוֹ.

ח. הֵהִין, הוּא שְׁנַיִם עֶשֶׂר לֹוג; וּכְכֹר הוֹדַעְנוּ שְׁעוֹר הַלֹּוג עִם מִדּוֹת אַחֲרוֹת, בְּהַלְבוֹת עֲרוּבִין. וְהָעֲשָׂרוֹן הוּא הָעֹמֶר, שֶׁהוּא שְׁעוֹר חֲלָה; וּכְכֹר בְּאַרְנוֹ שְׁעוֹרוֹ, בְּעֵנִין חֲלָה.

ט. כְּשֶׁמוֹדֵדִין הַנִּסְכִּים אוֹ הַמִּנְחוֹת, בֵּין מִנַּחַת יָחִיד בֵּין מִנַּחַת צָבוּר אֵין מוֹדֵדִין אוֹתָן בְּמִדָּה שְׁלִשְׁלוֹשָׁה עֲשָׂרוֹנוֹת לָפָר, אוֹ שְׁלֹשָׁנִים לְאֵיל, אֲלֹא מוֹדֵד הַכֹּל, בְּעֲשָׂרוֹן אֶחָד שֶׁהִיָּה בַּמִּקְדָּשׁ; וְכֵן הַשֶּׁמֶן שֶׁלְנִסְכִּים מוֹדֵדִין אוֹתוֹ בְּמִדָּתוֹ שְׁבַמִּקְדָּשׁ, וְשֶׁמֶן שֶׁלְמִנְחוֹת הַיָּחִיד בְּלֹוג שְׁבַמִּקְדָּשׁ: כְּמִנִּין הָעֲשָׂרוֹנוֹת, כְּמִנִּין הַלֹּוגִין.

י. בְּרוּצֵי הַמִּדּוֹת שֶׁלְסֵלֶת, חֹל שְׂאִין גֵּב הָעֲשָׂרוֹן קֹדֶשׁ; וּבְרוּצֵי

הַשֶּׁמֶן וְהַיֵּין, קָדַשׁ לְפִי שֶׁהוּא יוֹרֵד עַל גְּבִי הַכָּלִי, וְכָלִי הַלַּח נִמְשָׁחוּ מִבִּפְנִים וּמִבַּחוּץ כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. וְלָמָּה יִתְקַדְּשׁוּ הַבְּרוּצִין, אֶף עַל פִּי שֶׁאֵין כּוֹנֵת הַמוֹדֵד אֵלָּא לָמָּה שֶׁבְּכָלִי בְּלֶכֶד כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ, מוֹצִיאִין מִכָּלִי שָׂרֵת לְחֹל.

יא. מָה הָיוּ עוֹשִׂין בְּבְרוּצִין אִם יֵשׁ שָׁם זָבַח אַחֵר, יִקָּרְבוּ עִמּוֹ; וְאִם לֹא, יִפְסְלוּ בְּלִינָה. וְאִם לֹא, מְקִיִּצִין בָּהֶן הַמְּזֻבָּח. כִּיצַד: לוֹקְחִין בָּהֶם עוֹלוֹת הַבֶּשֶׁר לֵה', וְהַעוֹרוֹת לְכוֹהֲנִים.

יב. הִסְלַת עִם הַשֶּׁמֶן שֶׁלִּנְסָכִים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַיֵּין, וְלֹא הַיֵּין מְעַכְבֵּן. וְלֹא הַנְּסָכִים מְעַכְבִּין אֶת הַזֶּבֶח; אֲלֹא מִבִּיא אָדָם קָרְבָּנוֹ הַיּוֹם, וְנִסְכּוֹ אַחֵר עֲשָׂרָה יָמִים אֶחָד יָחִיד וְאֶחָד צָבוּר: וְהוּא, שֶׁלֹּא קָדְשׁוֹ הַנְּסָכִים בְּכָלִי שָׂרֵת; אֲכָל אִם נִתְּנָן לְכָלִי שָׂרֵת אִם לָנוּ, יִפְסְלוּ בְּלִינָה.

יג. אֵין מִבִּיאִין נְסָכִים אֲלֹא מִן הַחֲלִין לֹא יִבִּיֵּאם מִתְּרוּמָה, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר שְׁנִי, וְלֹא מִן הַבְּכוֹרִים: וְאִפְלוּ תוֹדָה שֶׁמִּבִּיא לַחֲמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר, לֹא יִבִּיאוּ נְסָכֶיהָ אֲלֹא מִן הַחֲלִין.

יד. כָּל שְׁעוֹרֵי הַנְּסָכִים הָאֲמוּרִין בְּסֵפֶר יִחְזַקְאֵל, וּמִנֵּין אוֹתָן הַקָּרְבָּנוֹת, וְסִדְרֵי הָעֲבוּדָה הַכְּתוּבִים שָׁם כָּלֵם מְלוּאִים הֵן, וְאֵינָן נוֹהֲגִין לְדוֹרוֹת; אֲלֹא הַנְּבִיא צִוָּה וּפִרָשׁ כִּיצַד יִהְיוּ מְקַרִּיבִין הַמְּלוּאִים עִם חֲנֻכַּת הַמְּזֻבָּח, בִּימֵי הַמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ כְּשִׁיבְנָה בֵּית שְׁלִישִׁי.

טו. וּכְשֶׁם שֶׁהִקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים, בַּחֲנֻכַּת הַמְּזֻבָּח, דְּבָרִים שֶׁאֵין כְּמוֹתֵן לְדוֹרוֹת, וְהִקְרִיבוּ בַשַּׁבָּת כַּךְ הַנְּשִׂא מְקַרִּיב חֲנֻכָּתוֹ בַּשַּׁבָּת לְעֵתִיד, כְּאֲשֶׁר מְפָרֵשׁ שָׁם.

טז. וְכֵן קָרְבָּנוֹת שֶׁהִקְרִיבוּ בִּימֵי עֲזָרָא הַבָּאִים מִהַשְּׁבִי מְלוּאִים הָיוּ, וְאֵין נוֹהֲגִין לְדוֹרוֹת. אֲבָל דְּבָרִים הַנוֹהֲגִין לְדוֹרוֹת הֵם דְּבָרֵי תוֹרָה שֶׁפִּרְשָׁנוּ, כְּמוֹ שֶׁהֶעֱתִיקוּ מִפִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ: אֵין לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם, וְלֹא לִגְרַע.